

DECIZIA nr.230
din 28 aprilie 2022

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.14 lit.a) și ale art.26 lit.d) din Legea nr.51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat

Publicată în Monitorul Oficial nr.519 din 26.05.2022

Valer Dorneanu	- președinte
Cristian Deliorga	- judecător
Marian Enache	- judecător
Daniel Marius Morar	- judecător
Gheorghe Stan	- judecător
Livia Doina Stanciu	- judecător
Elena-Simina Tănăsescu	- judecător
Varga Attila	- judecător
Valentina Bărbățeanu	- magistrat-asistent

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art.14 lit.a) și ale art.27 lit.d) din Legea nr.51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, ridicată de Florentina Chiriță în Dosarul nr.26407/3/2016 al Curții de Apel București – Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, excepție care constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr.1662D/2018.

2. Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 22 martie 2022, în prezența autoarei excepției și a apărătorului ales al acesteia, doamna avocat Laura Spătaru-Negură, precum și cu participarea reprezentantului Ministerului Public, doamna procuror Loredana Brezeanu, fiind consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, completată prin Încheierea din 5 mai 2022, când, în temeiul prevederilor art.57 și ale art.58 alin.(3) din Legea nr.47/1992, pentru o mai bună studiere a problemelor ce au format obiectul dezbaterii, Curtea a amânat pronunțarea, mai întâi pentru data de 7 aprilie 2022, iar apoi pentru 28 aprilie 2022, când a pronunțat prezenta decizie.

Curtea,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

3. Prin Decizia civilă nr.2831 din 14 mai 2018, pronunțată în Dosarul nr.26407/3/2016, **Curtea de Apel București – Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art.14 lit.a) și ale art.27 lit.d) din Legea nr.51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat**, excepție ridicată de Florentina Chiriță într-o cauză având ca obiect soluționarea contestației formulate împotriva deciziei Consiliului Baroului București prin care s-a dispus excluderea acesteia din profesia de avocat pentru intervenirea nedemnității.

4. **În motivarea excepției de neconstituționalitate**, se precizează că, prin Decizia nr.225 din 4 aprilie 2017, analizând dispozițiile art.14 lit.a) din Legea nr.51/1995, Curtea Constituțională a constatat redactarea imprecisă a acestora, decizia consiliului baroului în procedura constatării nedemnității nefiind întemeiată pe criterii obiective, rezonabile și concrete, ci pe aprecieri subiective, care pot varia de la o structură profesională teritorială la alta. Instanța de contencios constituțional a observat că dispozițiile legale criticate nu stipulează care sunt acele infracțiuni intenționate pentru a căror săvârșire și, implicit, condamnare, avocatul este nedemn a mai exercita profesia, fapt ce conduce la împrejurarea ca un aspect esențial, de natură să influențeze gravitatea sancțiunilor disciplinare aplicate, să nu fie prevăzut în mod explicit prin lege, ci să fie lăsat la aprecierea subiectivă a structurilor profesionale competente.

5. În această ordine de idei, se susține că nu se poate accepta interpretarea potrivit căreia toate infracțiunile intenționate atrag nedemnitățile, aceasta fiind și voința reală inițială a legiuitorului, ce rezultă din folosirea sintagmei „*de natură să aducă atingere prestigiului profesiei*”, a cărei neconstituționalitate a fost constatată prin decizia menționată, sintagmă ce restrânge sfera infracțiunilor a căror săvârșire conduce la nedemnitățile. Se arată că se poate ajunge însă cu ușurință la interpretarea eronată conform căreia totalitatea persoanelor condamnate definitiv pentru comiterea unei infracțiuni intenționate sunt susceptibile de a fi excluse din avocatură, fără a se mai cerceta în ce măsură fapta lor aduce sau nu atingere prestigiului profesiei.

6. Având în vedere că, după publicarea Deciziei Curții Constituționale nr.225 din 4 aprilie 2017, nu a fost realizată o completare legală, în sensul de a se arăta, cel puțin cu titlu exemplificativ, care sunt infracțiunile care aduc atingere prestigiului profesiei de avocat, rezultă că este deschisă calea arbitrariului, în sensul că unii avocați vor fi excluși în mod discriminatoriu, în vreme ce alții vor rămâne în profesie, deși au săvârșit fapte de aceeași natură.

7. Se mai susține că prevederile art.14 lit.a) și ale art.27 lit.d) din Legea nr.51/1995 sunt neconstituționale, având în vedere că analizarea de către consiliul baroului a unui eventual caz de nedemnitate se realizează fără citarea avocatului în cauză și fără a i se da acestuia posibilitatea de a se apăra, nesocotindu-se astfel dispozițiile art.24 alin.(1) din Legea fundamentală. Se arată că Legea nr.51/1995 și Statutul profesiei de avocat reglementează două modalități de pierdere a calității de avocat, și anume, ca urmare a reținerii unui caz de nedemnitate, pe de o parte, și prin excludere, ca sancțiune disciplinară, pe de altă parte. Dispozițiile Statutului profesiei de avocat privitoare la excluderea din profesie, ca sancțiune disciplinară, permit înștiințarea și convocarea avocatului cercetat, încunoștințarea sa cu privire la obiectul anchetei disciplinare și posibilitatea acestuia de a da explicații scrise. În schimb, dispozițiile de lege criticate, referitoare la încetarea calității de avocat prin constatarea nedemnității, încalcă dreptul la apărare, dreptul la un tratament egal în fața legii, precum și dreptul la un proces echitabil, întrucât nu asigură același tratament juridic ca și în cazul excluderii din profesie, ca sancțiune disciplinară. Or, tocmai prin faptul că efectele reținerii stării de nedemnitate sunt foarte grave și iremediabile, ar trebui să se asigure posibilitatea avocatului de a se apăra în fața consiliului baroului, astfel cum se asigură această posibilitate în cazul excluderii ca sancțiune disciplinară.

8. **Curtea de Apel București – Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal** consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, întrucât motivele invocate de autoarea acesteia nu se întemeiază pe conținutul prevederilor legale criticate ca fiind neconstituționale, ci pe procedurile distincte prevăzute în Statutul profesiei de avocat, adoptat prin Hotărârea nr.64 din 3 decembrie 2011 a Consiliului Uniunii Naționale a Barourilor din România, în ceea ce privește măsura încetării profesiei de avocat pentru nedemnitate, respectiv aplicarea sancțiunii disciplinare a excluderii din profesia de avocat. Arată că, prin stabilirea unor situații în care intervine încetarea profesiei de avocat pentru nedemnitate, nu se încalcă prevederile Constituției, întrucât legiuitorul poate stabili anumite reguli pentru desfășurarea în bune condiții a activității de avocat.

9. Potrivit prevederilor art.30 alin.(1) din Legea nr.47/1992, actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

10. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Curtea,

examinând actul de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, notele și concluziile scrise depuse la dosar, precum și susținerile orale ale reprezentantului autoarei excepției, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr.47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art.146 lit.d) din Constituție, precum și ale art.1 alin.(2), ale art.2, 3, 10 și 29 din Legea nr.47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

12. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl reprezintă, potrivit actului de sesizare, dispozițiile art.14 lit.a) și ale art.27 lit.d) din Legea nr.51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.98 din 7 februarie 2011. Ulterior sesizării Curții Constituționale, Legea nr.51/1995 a fost din nou republicată, în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.440 din 24 mai 2018, dându-se textelor o nouă numerotare, astfel că, în prezent, conținutul normativ al art.27 lit.d) se regăsește, într-o formă identică, în art.26 lit.d) din legea republicată. Ca atare, obiect al excepției îl vor reprezenta dispozițiile art.14 lit.a) și ale art.26 lit.d) din Legea nr.51/1995. Acestea au următoarea redactare:

- Art.14 lit.a): „Este nedemn de a fi avocat:

a) *cel condamnat definitiv prin hotărâre judecătorească la pedeapsa cu închisoare pentru săvârșirea unei infracțiuni intenționate, [de natură să aducă atingere prestigiului profesiei]”;*

- Art.26 lit.d): „Calitatea de avocat încetează: [...]”

d) *dacă avocatul a fost condamnat definitiv pentru o faptă prevăzută de legea penală și care îl face nedemn de a fi avocat, conform legii.”*

13. În opinia autoarei excepției de neconstituționalitate, textele de lege criticate contravin următoarelor prevederi din Constituție: art.1 alin.(5) privind principiul legalității, art.15 alin.(1) privind universalitatea drepturilor și a obligațiilor, art.16 alin.(1) privind egalitatea în fața legii, art.21 alin.(3) privind dreptul la un proces echitabil, art.23 alin.(12) potrivit căruia nicio pedeapsă nu poate fi stabilită sau aplicată decât în condițiile și în temeiul

legii, art.24 alin.(1) privind dreptul la apărare și art.41 alin.(1) privind dreptul la muncă și protecția socială a muncii. Prin raportare la prevederile art.20 din Constituție referitoare la tratatele internaționale privind drepturile omului, se invocă, de asemenea, și prevederile din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale cuprinse în art.6 privind dreptul la un proces echitabil, în art.7 paragraful 1 - *Nicio pedeapsă fără lege* și în art.14 - *Interzicerea discriminării*, precum și cele ale art.1 - *Interzicerea generală a discriminării* din Protocolul nr.12 la aceeași convenție.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că, prin Decizia nr.225 din 4 aprilie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.468 din 22 iunie 2017, a admis excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.14 lit.a) din Legea nr.51/1995, constatând că sintagma „*de natură să aducă atingere prestigiului profesiei*” este contrară dispozițiilor art.1 alin.(5) din Constituție.

15. Pentru a pronunța această soluție, Curtea a reținut, în esență, că sintagma menționată este lipsită de claritate, precizie și previzibilitate, având în vedere că nu se precizează în mod explicit acele infracțiuni intenționate care aduc atingere prestigiului profesiei de avocat, iar necircumstanțierea expresă a acestora lasă loc arbitrarului, făcând posibilă aplicarea diferențiată a sancțiunii excluderii din profesie, în funcție de aprecierea subiectivă a structurilor profesiei de avocat competente să aprecieze asupra cazului de nedemnitate. Această lipsă de calitate a legii creează premisa aplicării în mod diferit, într-o manieră discriminatorie, ca rezultat al unor interpretări sau aprecieri arbitrare.

16. Ulterior publicării în Monitorul Oficial a deciziei antereferte, sintagma a cărei neconstituționalitate a fost constatată prin aceasta și-a încetat efectele juridice, ca urmare a prevederilor art.147 alin.(4) din Constituție, în condițiile în care legiuitorul nu a intervenit pentru a compatibiliza dispozițiile art.14 lit.d) din Legea nr.51/1995 cu prevederile constituționale, în sensul celor statuate prin Decizia nr.225 din 4 aprilie 2017. În consecință, în prezent, pierderea calității de avocat intervine pentru săvârșirea oricărei infracțiuni intenționate prin care s-a constatat, prin hotărâre judecătorească definitivă, vinovăția inculpatului și pentru care s-a dispus pedeapsa cu închisoarea, indiferent dacă instanța a apreciat că se impune suspendarea executării acesteia.

17. Or, nu acesta a fost sensul deciziei de admitere a Curții Constituționale, care a sancționat lipsa de precizie a sintagmei care circumstanțiază intervenirea nedemnității în funcție de influența pe care săvârșirea infracțiunii o are asupra prestigiului profesiei. Desigur că, în spiritul principiilor specifice statului de drept, Curtea a subliniat că sancțiunea disciplinară a excluderii din profesia de avocat reflectă principiul demnității și onoarei profesiei de avocat, reprezentând o garanție a moralității și probității profesionale pentru membrii baroului, și că, din această perspectivă, avocatul este obligat să se abțină de la comiterea unor fapte antisociale care ar arunca asupra sa o lumină negativă (a se vedea, în acest sens, Decizia nr.629 din 27 octombrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.36 din 12 ianuarie 2017, paragraful 22, Decizia nr.225 din 4 aprilie 2017, precitată, paragraful 29, sau Decizia nr.592 din 8 octombrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.310 din 14 aprilie 2020, paragraful 26). Dar această sancțiune trebuie aplicată într-un cadru legal clar și previzibil, care să asigure persoanei susceptibile de a intra sub incidența normei criticate reperele necesare pentru a-și adapta comportamentul astfel încât să respecte exigențele acesteia, fără să existe riscul ca excluderea din profesie să fie decisă în mod arbitrar de organele de conducere ale profesiei, aflate, la rândul lor, în imposibilitatea de a aprecia în mod obiectiv cu privire la aptitudinea faptei penale săvârșite de a fi de natură să aducă atingere prestigiului profesiei. Absența oricărui indiciu legal cu privire la elementele care ar conferi unei infracțiuni caracteristica de a fi „*de natură să aducă atingere prestigiului profesiei*” a determinat Curtea să constate neconstituționalitatea acestei sintagme.

18. În absența intervenției active a legiuitorului, care să clarifice norma prin prisma celor statuate de Curtea Constituțională, s-a ajuns la o situație excesivă, contrară rațiunii avute în vedere de instanța de contencios constituțional prin pronunțarea deciziei menționate, urmând să fie excluși din profesie, în mod nediferențiat, toți avocații care au fost condamnați definitiv prin hotărâre judecătorească la pedeapsa cu închisoarea pentru săvârșirea oricărei infracțiuni intenționate. Curtea constată că, astfel, excluderea din profesie pentru săvârșirea oricărei infracțiuni intenționate pentru care s-a aplicat prin hotărâre judecătorească definitivă pedeapsa cu închisoarea poate deveni o sancțiune disproporționată față de gravitatea faptei, mai ales în condițiile în care prevederile art.14 lit.a) din Legea nr.51/1995 nu fac niciun fel de distincție după cum instanța a dispus executarea pedepsei închisorii sau a apreciat că aceasta își poate atinge scopul sancționator, educativ, disuasiv și preventiv chiar și prin suspendarea executării.

19. Curtea reține că o astfel de consecință, constând în excluderea din profesia de avocat pentru săvârșirea oricărei infracțiuni intenționate pentru care s-a aplicat prin hotărâre judecătorească definitivă pedeapsa cu închisoarea, reprezintă o denaturare a sensului Deciziei nr.225 din 4 aprilie 2017 și a rațiunii care a stat la baza pronunțării acesteia. Deși finalitatea acestei decizii a fost aceea de a conduce la sporirea garanțiilor juridice asigurate prin lege avocaților în ceea ce privește pierderea acestei calități, prin eliminarea riscului aplicării acestei măsuri în mod arbitrar, consecința a reprezentat-o – în absența intervenției legiuitorului – crearea

unei situații excesiv de severe pentru avocați, în special prin comparație cu alte profesii juridice, așa cum se va arăta *infra*.

20. Totodată, Curtea constată că situația creată prin pasivitatea legiuitorului, consecutivă publicării deciziei de admitere amintite, echivalează cu o nesocotire a prevederilor art.1 alin.(3) din Legea fundamentală, care consacră caracterul de stat de drept al statului român. Aceasta, deoarece prevalența Constituției asupra întregului sistem normativ reprezintă principiul crucial al statului de drept. Or, garant al supremației Legii fundamentale este însăși Curtea Constituțională, prin deciziile pe care le pronunță, astfel că neglijarea constatărilor și dispozițiilor cuprinse în deciziile acesteia determină fragilizarea structurii constituționale ce trebuie să caracterizeze statul de drept.

21. Deși în paragraful 26 al Deciziei nr.225 din 4 aprilie 2017, Curtea Constituțională a precizat expres că „revine legiuitorului sarcina de a conferi normei legale criticate un conținut normativ edificator și de a stabili un cadru legislativ coerent și lipsit de echivoc cu privire la condițiile concrete în care intervine încetarea calității de avocat, prin excluderea din profesie, ca urmare a incidenței cazului de nedemnitate prevăzut de art.14 lit.a) din Legea nr.51/1995, republicată”, legiuitorul nu a intervenit în niciun fel, în intervalul de 5 ani de la momentul publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a deciziei menționate, până la pronunțarea prezentei decizii, pentru a fixa într-o manieră clară și explicită acele infracțiuni a căror săvârșire atrage nedemnitatea profesională a avocaților.

22. În acest context, Curtea constată că soluția legislativă rezultată ca urmare a pasivității legiuitorului conduce la rezultate mai drastice decât cele produse potrivit normei inițial în vigoare, care, deși genera riscul unor aprecieri subiective și discreționare din partea organului de decizie al profesiei de avocat, chemat să aprecieze intervenirea nedemnității și, consecutiv, pierderea calității de avocat, permitea totuși acestuia să realizeze o selecție a infracțiunilor care să determine excluderea din profesie, în funcție de gravitatea faptei și a prejudiciilor de imagine aduse profesiei, chiar dacă lipsea certitudinea cu privire la obiectivitatea și corectitudinea unor astfel de aprecieri. De altfel, arbitrariul aprecierii consiliului baroului sub aspectul încadrării infracțiunilor în sintagma „*de natură să aducă atingere prestigiului profesiei*” era determinat tocmai de absența reglementării legale a unor criterii a căror îndeplinire să fie urmărită sub acest aspect.

23. Curtea observă că, prin comparație cu legislația aplicabilă altor categorii profesionale, devine cu atât mai evident caracterul disproporționat al soluției legislative actuale, rezultată ca urmare a nepunerii în acord a prevederilor art.14 lit.a) din Legea nr.51/1995 cu cele statuate prin Decizia nr.225 din 4 aprilie 2017, potrivit căreia consecința săvârșirii oricărei infracțiuni intenționate pentru care s-a dispus, prin hotărâre judecătorească definitivă, pedepsa închisorii o reprezintă pierderea calității de avocat.

24. Astfel, în cazul judecătorilor și al procurorilor, textul art.65 alin.(1) lit.f) din Legea nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.826 din 13 septembrie 2005, astfel cum a fost modificată și completată prin Legea nr.242/2018, este nuanțat sub acest aspect, stabilind că aceștia sunt eliberați din funcție în situația condamnării, amânării aplicării pedepsei și renunțării la aplicarea pedepsei, dispuse printr-o hotărâre definitivă, precum și a renunțării la urmărirea penală, confirmată de judecătorul de cameră preliminară, pentru o infracțiune prin care se aduce atingere prestigiului profesiei. Și Legea notarilor publici și a activității notariale nr.36/1995, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.237 din 19 martie 2018, prevede, la art.41 alin.(1) lit.f), că încetează calitatea de notar public atunci când, prin hotărâre judecătorească definitivă, s-a dispus condamnarea sau amânarea aplicării pedepsei pentru săvârșirea unei infracțiuni de serviciu sau în legătură cu serviciul ori pentru săvârșirea cu intenție a unei alte infracțiuni. În același sens, este relevant și art.9 lit.a) din Legea nr.514/2003 privind organizarea și exercitarea profesiei de consilier juridic, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.867 din 5 decembrie 2003, care stabilește că este nedemn de a fi consilier juridic cel care a fost condamnat definitiv pentru săvârșirea unei infracțiuni de natură a aduce atingere profesiei de consilier juridic. De asemenea, art.465 alin.(1) lit.h) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul administrativ, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.555 din 5 iulie 2019, prevede, printre condițiile cerute unei persoane pentru a ocupa o funcție publică, aceea de a nu fi fost condamnată pentru săvârșirea unei infracțiuni contra umanității, contra statului sau contra autorității, infracțiuni de corupție sau de serviciu, infracțiuni care împiedică îndeplinirea justiției, infracțiuni de fals ori a unei infracțiuni săvârșite cu intenție care ar face-o incompatibilă cu exercitarea funcției publice, cu excepția situației în care a intervenit reabilitarea, amnistia post-condamnatore sau dezincriminarea faptei.

25. În ceea ce privește obligativitatea deciziilor sale, Curtea a statuat în mod constant că „puterea de lucru judecat care însoțește actele pronunțate/emise de Curtea Constituțională se atașează nu numai dispozitivului, ci și considerentelor pe care se sprijină acestea” (Decizia Plenului Curții Constituționale nr.1 din 17 ianuarie 1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.16 din 26 ianuarie 1995). Totodată, atât considerentele, cât și dispozitivul deciziilor sale sunt general obligatorii și se impun cu aceeași forță tuturor

subiectelor de drept, deci inclusiv legiuitorului. În consecință, atât Parlamentul, cât și Guvernul trebuie să țină seama de cele stabilite de Curtea Constituțională în dispozitivul, dar și în considerentele deciziei (a se vedea, de exemplu, Decizia nr.1415 din 4 noiembrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.796 din 23 noiembrie 2009, sau Decizia nr.414 din 14 aprilie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.291 din 4 mai 2010).

26. Constatarea consecinței pierderii calității de avocat ca urmare a condamnării definitive la pedeapsa închisorii pentru săvârșirea oricărei infracțiuni intenționate se regăsește și în Decizia nr.592 din 8 octombrie 2019, precitată, prin care Curtea Constituțională a examinat aceeași excepție de neconstituționalitate, cu acel prilej reținând însă că, având doar rol de legiuitor cvasi-negativ, nu poate modifica prevederile legale criticate (paragraful 30). În cauza de față, Curtea subliniază că, deși competența de reglementare revine exclusiv puterii legislative, originare sau delegate, în condițiile în care legiuitorul a ignorat statuările Curții Constituționale cuprinse în Decizia nr.225 din 4 aprilie 2017, se impune admiterea, prin prezenta decizie, a excepției de neconstituționalitate și constatarea neconstituționalității art.14 lit.a) din Legea nr.51/1995 în integralitatea sa. În același timp, Curtea reamintește că, în jurisprudența sa, de exemplu, Decizia nr.629 din 27 octombrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.36 din 12 ianuarie 2017, a subliniat că „reglementarea din materia nedemnității avocatului este una normală, dând garanția că persoanele care exercită această onorantă profesie au un profil moral impecabil, fiind de neconceput ca persoane cu condamnări penale (grave) să participe la actul de justiție”.

27. Așadar, în cazul de față, legiuitorul a nesocotit prevederile art.147 alin.(4) din Constituție, ignorând efectele obligatorii ale Deciziei nr.225 din 4 aprilie 2017 și generând astfel un viciu de constituționalitate mai grav. Pentru restabilirea stării de constituționalitate, este necesar ca legiuitorul să clarifice și să detalieze prevederile art.14 lit.a) din Legea nr.51/1995, pentru a îndepărta neconstituționalitatea constatată prin Decizia nr.225 din 4 aprilie 2017, în spiritul celor precizate în considerentele acestei decizii. Ca atare, legiuitorul va trebui să dea eficiență considerentelor exprimate de instanța de contencios constituțional și să fixeze cu exactitate infracțiunile a căror săvârșire determină pierderea calității de avocat.

28. În ceea ce privește art.26 lit.d) din Legea nr.51/1995, potrivit căruia „calitatea de avocat încetează: [...] dacă avocatul a fost condamnat definitiv pentru o faptă prevăzută de legea penală și care îl face nedemn de a fi avocat, conform legii”, criticat, de asemenea, în cauza de față, se mențin aprecierile Curții Constituționale reținute prin Decizia nr.225 din 4 aprilie 2017 (paragraful 27), în sensul că, fiind o normă de trimitere, trebuie privit prin prisma efectelor constatării neconstituționalității prevederilor art.14 lit.a) din Legea nr.51/1995 și că, prin conținutul său normativ, textul de lege criticat nu conține niciun viciu de neconstituționalitate, ci doar reglementează una dintre situațiile în care încetează calitatea de avocat.

29. În fine, autoarea prezentei excepții de neconstituționalitate formulează critici cu privire la tratamentul juridic diferit aplicabil avocaților care sunt excluși din profesie, după caz, ca urmare a constatării nedemnității [conform art.14 lit.a) și art.26 lit.d) din Legea nr.51/1995], respectiv ca urmare a aplicării acestei măsuri ca sancțiune disciplinară [conform art.88 alin.(1) lit.e) din Legea nr.51/1995], din perspectiva procedurii desfășurate în fața consiliului baroului, care în primul caz are loc fără citarea avocatului, iar în cel de-al doilea, cu citarea/înștiințarea sa. Curtea observă că o astfel de reglementare nu este de rangul legii, ci se regăsește în Statutul profesiei de avocat, act care a fost aprobat de Consiliul Uniunii Naționale a Barourilor din România prin Hotărârea nr.64/2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.898 din 19 decembrie 2011, neintrând, așadar, sub incidența controlului exercitat de Curtea Constituțională potrivit art.146 lit.d) din Constituție, ci putând face obiectul verificării legalității pe calea contenciosului administrativ. De altfel, ulterior sesizării Curții Constituționale, prin Hotărârea nr.428/2018 a Consiliului Uniunii Naționale a Barourilor din România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.64 din 25 ianuarie 2018, Statutul profesiei de avocat a fost modificat chiar în sensul dorit de autoarea excepției, în cadrul verificării cazului de nedemnitate avocatul în cauză urmând să fie convocat în scris, prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire (a se vedea art.26² din acesta).

30. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art.146 lit.d) și al art.147 alin.(4) din Constituție, precum și al art.1-3, al art.11 alin.(1) lit.A.d) și al art.29 din Legea nr.47/1992, cu majoritate de voturi, în privința soluției de la pct.1, și cu unanimitate de voturi, în privința soluției de la pct.2,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

Decide:

1. Admite excepția de neconstituționalitate ridicată de Florentina Chiriță în Dosarul nr.26407/3/2016 al Curții de Apel București – Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal și constată că dispozițiile art.14 lit.a) din Legea nr.51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat sunt neconstituționale.

2. Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de aceeași autoare în același dosar al aceleiași instanțe și constată că dispozițiile art.26 lit.d) din Legea nr.51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat sunt constituționale în raport de criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Curții de Apel București – Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 28 aprilie 2022.